

інноваційних розробок і проектів, швидкого пристосування до мінливого зовнішнього середовища. Важливим є розробка механізмів підвищення рівня технологічної та інформаційно-телекомунікаційної зрілості. Для ефективного використання інноваційного потенціалу необхідно його технологічне та організаційно-структурне оновлення. Необхідним є збільшення обсягів фінансування науки і освіти, як фактору забезпечення високотехнологічного конкурентоздатного виробництва.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Поручник А. М. *Інноваційний потенціал України та його реалізація в міжнародному науково-технічному співробітництві* / А. М. Поручник // *Науковий збірник КНЕУ*. – К. : КНЕУ, 2004. – С. 94 – 117
2. Богдан Н.И., Мишкевич М.В., Соле де Парельяда Ф. *Промышленная политика и региональное развитие*. – Минск: БГЭУ, 2002. – 158 с.
3. Миленький В. М., Строкань О. А. *Методика визначення різноякісних факторів у відтворювальному процесі функціонування регіону* // В.М. Миленький, О.А. Строкань / *Бізнес-інформ* – 2015. – № 8, з [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2015-8_0-pages-58_63.pdf

*ЛОБАНЬ Ольга Олександрівна,
Державний університет телекомунікацій,
м. Київ*

ІНФОРМАЦІЙНИЙ АСПЕКТ КОРПОРАТИВНИХ ПРАВ

Корпоративні права відповідно до Господарського кодексу України (ст. 167) - це права особи, частка якої визначається у статутному фонді (майні) господарської організації, що включають правомочності на участь цієї особи в управлінні господарською організацією, отримання певної частки прибутку (дивідендів) даної організації та активів у разі ліквідації останньої відповідно до закону, а також інші правомочності, передбачені законом та статутними документами [1]. Податковий кодекс України закріплює тотожне поняття.

Корпоративні права відповідно до Закону України "Про акціонерні товариства" - це сукупність майнових і немайнових прав акціонера - власника акцій товариства, які випливають з права власності на акції, що включають право на участь в управлінні акціонерним товариством, отримання дивідендів та активів акціонерного товариства у разі його ліквідації відповідно до закону, а

також інші права та правомочності, передбачені законом чи статутними документами [2].

Як видно із зазначеного, законодавець робить акцент на майнову складову корпоративних права, що по суті є і підставою виникнення корпоративних прав у особи («частка якої визначається у статутному фонді (майні) господарської організації») і наслідком у вигляду права на отримання частки доходу – дивідендів або частки майна - у разі ліквідації господарської організації. Вираз «інші права та правомочності» не набуває розкриття в жодному визначенні з наведених нормативно-правових документів, хоча є досить змістовним і важливим за значенням. Зрозуміти значення і та об'єм правомочностей - складових елементів корпоративних прав вдається лише за умови більшу уважного та детального вивчення правового статусу учасників товариств – власників корпоративних прав.

Найбільш недослідженою і такою, що потребує особливої уваги є інформаційна складова корпоративних прав суб'єктів, що полягає у відповідних правомочностях щодо отримання відповідної інформації. Зазначені правомочності впливають із змісту законодавства та правовідносин, що виникають між господарською організацією та її акціонером (учасником).

Умовно їх можна поділити на групи за сферою виникнення:

- у сфері здійснення управління справами товариства;

Законодавство України встановлює право учасника товариства брати участь в управлінні товариством як шляхом прямої участі в якості посадової особи органу управління товариством – загальних зборах, наглядовій раді, правлінні, ревізійній комісії, тощо, так і шляхом участі у формуванні зазначених органів через обрання їх членів. При цьому в обох випадках у учасника товариства виникає право на отримання інформації як щодо безпосередньої діяльності органів управління товариства – змісту нормативно-правових документів на підставі яких вони діють, результатів їх безпосередньої діяльності та прийнятих рішень, так і інформації особистого та професійного характеру щодо кандидатів та обраних посадових осіб товариства.

- у сфері фінансово-господарської діяльності товариства;

Так, Цивільний та Господарський кодекси України, Закон України «Про господарські товариства», Закон України «Про акціонерні товариства» закріплюють за учасником товариства право одержувати інформацію про фінансово-господарську діяльність товариства. На вимогу учасника товариство зобов'язане надати йому для ознайомлення річні баланси, звіти про фінансово-господарську діяльність товариства, протоколи ревізійної комісії, протоколи зборів органів управління товариства тощо. Слід зазначити, що продовженням цього правомоччя виступає обов'язок учасника не розголошувати комерційну таємницю та конфіденційну інформацію про діяльність товариства.

- у сфері перерозподілу часток у статутному капіталі товариства.

Учасники товариства користуються переважним правом купівлі частки (її частини) учасника пропорційно до розмірів своїх часток, якщо статутом товариства чи домовленістю між учасниками не встановлений інший порядок здійснення цього права. Це положення законодавства опосередковано розкриває право власника корпоративних прав на отримання інформації про наміри учасника товариства здійснити відчуження своєї частки, її вартості та терміни вчинення зазначених дій.

Крім того, особлива група інформаційних прав виникає у учасників товариства у разі зміни розміру статутного капіталу товариства шляхом його збільшення або зменшення. У цьому випадку у учасника товариства виникає права щодо отримання інформації про підстави прийняття такого рішення, про порядок та строки цієї процедури та правові наслідки для конкретного учасника товариства зазначеної події.

Таким чином, слід зробити висновок, що інформаційний аспект є важливою складовою частиною корпоративних прав в цілому, бо забезпечують особі можливість більш ефективного контролю за виробничої діяльності господарської організації, щодо якої вона має корпоративні права, та виступає дієвим правовим механізмом захисту прав та законних інтересів їх власника.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18. – Ст. 144.
2. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 № 514-VI//Відомості Верховної Ради України - 2008 - N 50-51 - ст.384
3. Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991 р. № 1576-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 49. – Ст. 682.
4. Про оподаткування прибутку підприємств: Закон України від 28.12.1994 № 334/94-ВР//Відомості Верховної Ради України – 1995- N 4 - ст. 28
5. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40. – Ст. 356.

ЛЯШУК Наталія Вікторівна,
Луцький інститут розвитку
людини Університету «Україна», м. Луцьк

ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ

Під поняттям *інформаційного забезпечення управління* підприємства слід розуміти дані, які отримуються, обробляються, аналізуються, зберігаються та накопичуються, а також надання результативної інформації для прийняття управлінських рішень.

Будь-який процес управління починається зі збирання, обробки інформації і закінчується здобуванням інформації, яка є вихідною для нового управління. Розробка стратегії управління (перспективних цілей і завдань), вироблення і вибір управлінських рішень, організація їхнього виконання, регулювання та контроль, підбиття підсумків виходять із споживання здобутої інформації та закінчуються видачею нової інформації. Але така система має безліч недоліків, які затримують ефективний процес управління. Тому, механізм ефективного процесу інформаційного забезпечення, як ключового інструменту процесу управління вимагає подальшого удосконалення.

На основі інформації, яка потрапляє до апарату управління успішно здійснюється аналіз, виробляється, формується та приймається управлінське рішення щодо певного економічного або соціального процесу. Відповідно, процес інформаційного забезпечення є безперервним і для ефективного виконання поставлених завдань потрібно використовувати якісно організовану